

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อรายการเพื่อสุขภาพทาง “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ชม “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์ “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
3. เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์จากการชมรายการโทรทัศน์ “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
4. เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจที่มีต่อรายการโทรทัศน์ “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7
5. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการ “คลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจหรือไม่อย่างไร

การศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อรายการเพื่อสุขภาพ “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการวัดเพียงครั้งเดียว (One Shot Descriptive Study) ดังรายละเอียดดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้ที่ได้รับชม “รายการคลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการอธิบายข้อมูลทั่วไปทางประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ พร้อมทั้งพฤติกรรมในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพ การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพ ส่วนสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานโดยจะใช้สถิติทดสอบด้วยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-

Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ โดยหากพบความแตกต่างในสมมติฐานข้อใดจากการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference) เพื่อทำการทดสอบรายคู่ ส่วนการหาค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปและลักษณะทางประชากรศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 280 คนที่ชมรายการ "คลับสุขภาพ" เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 71.1 มากกว่าเพศชายที่คิดเป็นร้อยละ 28.9 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 36-41 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.9 และมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ที่ระดับปวช./ปวส. คิดเป็นร้อยละ 27.9 ประกอบอาชีพแม่บ้านเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 35.4 และมีรายได้ส่วนใหญ่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 32.1

พฤติกรรมที่เปิดรับชม "รายการคลับสุขภาพ" ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ของกลุ่มตัวอย่าง

1. ระยะเวลาในการติดตามชม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามชมรายการช่วงระยะเวลามากกว่า 10 เดือน จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 รองลงมา คือ เป็นระยะเวลา 1-5 เดือนมากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนการติดตามชมรายการช่วงระยะเวลาน้อยกว่า 1 เดือน จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 และลำดับสุดท้ายคือการติดตามรายการช่วงระยะเวลา 6-10 เดือน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7

2. ความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างชมทุกครั้ง (4 ครั้งต่อเดือน) เป็นจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาคือชมบางครั้ง (2 ครั้งต่อเดือน) เป็นจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ค่อยได้ชม (1 ครั้งต่อเดือนหรือน้อยกว่านั้น) เป็นจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ชมบ่อยครั้ง (3 ครั้งต่อเดือน) เป็นจำนวน 37 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 13.2

3. ระยะเวลาในการเปิดรับชม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ระยะเวลาในการชมแต่ละครั้งเฉลี่ยเป็นเวลา 15 นาที เป็นจำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ระยะเวลาในการชมแต่ละครั้งเฉลี่ยเป็นเวลา 10 นาที เป็นจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ระยะเวลาในการชมแต่ละครั้งเฉลี่ยเป็นเวลา 5 นาที เป็นจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

4. ลักษณะในการชม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการชมที่มากที่สุด คือ การตั้งใจชมไม่เปลี่ยนช่องจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาเป็นลักษณะในการชมโดยชมเรื่อย ๆ สนใจเป็นบางช่วงจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 30.3 ส่วนการชมเปลี่ยนช่องสลับกับช่องอื่นเป็นจำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และกลุ่มตัวอย่างที่เปิดทิ้งไว้เป็นเพื่อนมีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 คน

5. ช่วงที่ชมรายการ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกชมตลอดทุกช่วงรายการมากที่สุดเป็นจำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาคือช่วง Health Talk มีจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 จากนั้นเป็นช่วง Club Recommend เป็นจำนวน 53 คนคิดเป็นร้อยละ 18.9 ส่วนช่วง One Minute You Can Do เป็นจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9

6. เนื้อหารายการ ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเลือกรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพความงาม เช่น การดูแลผิวพรรณ การจัดฟัน เป็นต้น เป็นจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 รองลงมาคือเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพกาย เช่น การดูแลสุขภาพและวิธีการรักษาเมื่อป่วยเป็นโรคต่าง ๆ เป็นจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 ส่วน เนื้อหารายการที่กลุ่มตัวอย่างสนใจน้อยที่สุด คือ เนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายจากสิ่งรอบตัว เช่น เชื้อไวรัสต่าง ๆ เป็นต้น เป็นจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับชมรายการ “คลับสุขภาพ” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” โดยรวมแล้วอยู่ในระดับสูง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.48 โดยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงในประเด็น เรื่อง การทำให้ท่านดูแลร่างกายให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมาเป็นประเด็นเรื่อง ช่วยทำให้ท่านคลายความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ เสมอ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.66 ประเด็น การทำให้ท่านทราบข่าวสารที่ถูกต้องและรวดเร็วทางด้านสุขภาพ

อนามัย คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.65 ประเด็นเรื่องเนื้อหารายการเป็นเรื่องการดูแลสุขภาพที่ท่านสามารถปฏิบัติตามได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.63 ประเด็นเนื้อหารายการช่วยแนะนำวิธีการประกอบอาหารเพื่อสุขภาพให้ได้ทราบ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.57 ประเด็นเรื่อง ได้รับความเพลิดเพลินผ่อนคลาย ความเครียด คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.56 การนำไปปฏิบัติเพื่อรักษาโรคภัยไข้เจ็บของตนเองคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.51 การทำให้ท่านสามารถป้องกันตนเองจากโรคต่าง ๆ ได้ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.49 เนื้อหารายการที่นำเสนอให้ความบันเทิงพร้อมข้อมูลที่เป็นประโยชน์คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.46 การช่วยทำให้ท่านมีกำลังใจในการเผชิญโรคภัยไข้เจ็บ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.41 การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการประกอบอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.40 การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการแพทย์ เช่น การรักษาและเครื่องมือทางการแพทย์ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.39 ประเด็นเนื้อหารายการช่วยแนะนำความก้าวหน้าทางการแพทย์ให้ได้ทราบ คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.36 เนื้อหารายการให้ข้อมูลข่าวสารที่แก้ไขความเข้าใจผิดต่าง ๆ ในด้านสุขภาพอนามัย เช่น นำเสนอโทษของการออกกำลังกายมากเกินไป เป็นต้น คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.36 เนื้อหารายการมีมุมมองเกี่ยวกับสุขภาพที่ทันสมัยแตกต่างจากรายการสุขภาพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 3.33 ส่วนประเด็นการนำข้อมูลในรายการมาพูดคุยกับผู้อื่นคิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.06 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในระดับที่น้อยที่สุด.

การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลโดยจำแนกตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” ที่แตกต่างกัน

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจำแนกสมมติฐานข้อที่ 1 ดังประเด็นต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1.1 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1.1 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เพศหญิงมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการสูงกว่าเพศชาย ดังนั้นผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1.2 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับ
สุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เพศหญิงมีระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการสูงกว่าเพศ
ชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการ
คลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการคลับ
สุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2.1 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับ
สุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการคลับ
สุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปีมีความถี่ในการเปิดรับชม
รายการมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.2.2 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับ
สุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับ
สุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 42-49 ปี มีระยะเวลาในการรับชมรายการ
มากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.3 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการ
คลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3.1 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความถี่ในการรับชม
รายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการ
คลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาเป็นปวช./ปวส. มีความถี่ในการ
รับชมรายการมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.3.2 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระยะเวลาในการรับชม
รายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระยะเวลาในการรับชม
รายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4.1 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน นักศึกษามีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพมากที่สุดและมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ว่างงาน/กำลังหางาน รับจ้าง/งานบริการและประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระและกลุ่มตัวอย่างที่ที่อาชีพแม่บ้านมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระและว่างงาน

สมมติฐานที่ 1.4.2 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5.1 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ 15,001-20,000 บาท มากกว่าต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วน 20,001-25,000 บาท มากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท กับ 5,000-10,000 บาทและ 10,001-15,000 บาท ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 30,000 บาท ขึ้นไปมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 5,000-10,000 บาทและกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ 10,001-15,000 บาท

สมมติฐานที่ 1.5.2 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่าเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่าเพศชาย

สมมติฐานที่ 2.2 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปีมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 34-41 ปีมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 50-57 ปีมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 57ปีขึ้นไปมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มที่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี

สมมติฐานที่ 2.3 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้ชมที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาระดับปวช./ปวส. มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่าปริญญาตรี ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่าปริญญาตรีและประถมศึกษา

สมมติฐานที่ 2.4 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพนักเรียน นักศึกษามีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างหรืองานบริการและกลุ่มตัวอย่างว่างงานหรือกำลังหางาน กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้าง งานบริการ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างหรืองานบริการ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแม่บ้านมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ, กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชนและกลุ่มตัวอย่างที่ว่างงาน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างหรืองานบริการและกลุ่มตัวอย่างที่ว่างงาน

สมมติฐานที่ 2.5 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชม

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจำแนกสมมติฐานข้อที่ 3 ดังประเด็นต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 3.1 ความถี่ในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชม

ผลการวิจัย พบว่า ความถี่ในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพของผู้ชมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 3.2 ระยะเวลาในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพของผู้ชม

ผลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชมในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ติดตามชมรายการช่วงระยะเวลามากกว่า 10 เดือนมากที่สุด สำหรับความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างชมทุกครั้ง (4 ครั้งต่อเดือน) และระยะเวลาในการชมแต่ละครั้งเฉลี่ยเป็นเวลา 15 นาทีเป็นจำนวนมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่และระยะเวลาในการรับชมสูง ส่วนลักษณะในการชม “รายการคลับสุขภาพ”

กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะการชมที่มากที่สุด คือ การตั้งใจชมไม่เปลี่ยนช่อง อาจเนื่องมาจากรายการมีระยะเวลาในการออกอากาศน้อยผู้ชมจึงไม่อยากเปลี่ยนช่องที่จะทำให้เสียโอกาสในการรับชมไป สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา คงนิวัฒน์ศิริ¹ ที่แสดงข้อมูลว่า ในการสำรวจความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพในระดับสูงจากกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร และเปิดรับชมข่าวสารทางสื่อประเภทโทรทัศน์มากที่สุด

สำหรับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” อยู่ในระดับสูง โดยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงในประเด็น เรื่อง การทำให้ท่านดูแลร่างกายให้มีสุขภาพดีอยู่เสมอ มากที่สุด รองลงมาเป็นประเด็นเรื่อง ช่วยทำให้ท่านคลายความกังวลใจเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพเสมอ ส่วนประเด็นการนำข้อมูลในรายการมาพูดคุยกับผู้อื่นคิดซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจในระดับที่น้อยที่สุด โดยที่กลุ่มตัวอย่างต้องการให้ความสำคัญกับสุขภาพเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด ละอีกสาเหตุหนึ่งคือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มแม่บ้านที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยกลางคนจึงทำให้หันมาสนใจเรื่องสุขภาพกันมากขึ้นและเน้นการลดความเครียดในปัญหาทางสุขภาพ

¹จิตตมณฑน์ จันทวงษ์,

นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานของการวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีพฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” ที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า เพศหญิงมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการสูงกว่าเพศชาย ดังนั้นผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน เนื่องจากเป็นธรรมชาติทางพฤติกรรมระหว่างเพศ ประกอบกับลักษณะทางสังคมทำให้ลักษณะนิสัยและพฤติกรรมของเพศหญิงแตกต่างจากเพศชายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายการคลับสุขภาพที่ทางรายการเองก็มีเนื้อหารายการที่เน้นความเหมาะสมสำหรับเพศหญิงมากกว่า

นอกจากนี้งานวิจัยพบว่า เพศหญิงมีระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการสูงกว่าเพศชายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน จากประเด็นดังกล่าวทำให้สามารถสรุปได้ว่าผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีระยะเวลาในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความสนใจในเรื่องการดูแลสุขภาพมากขึ้นและประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกันจึงทำให้เวลาเลิกงานคล้ายคลึงกันจึงทำให้มีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกันหรืออาจจะเกิดจากในช่วงเวลานั้นไม่มีรายการในช่องอื่นที่น่าสนใจจึงทำให้ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีระยะเวลาในการรับชมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีพฤติกรรมในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 18-25 ปีมีความถี่ในการเปิดรับชมรายการมากที่สุดเนื่องจากเป็นช่วงวัยรุ่นจึงทำให้สนใจในเรื่องสุขภาพและความงามมากกว่าวัยอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุกัญญา คงนิวัฒน์ศิริ² ที่ศึกษาความต้องการข้อมูลข่าวสารด้าน

² สุกัญญา คงนิวัฒน์ศิริ, “ความต้องการข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549), น. บทคัดย่อ.

สุขภาพของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 15-21 ปีมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพในระดับสูงและจากทางสื่อโทรทัศน์มากที่สุด นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 42-49 ปี มีระยะเวลาในการรับชมรายการมากที่สุด

สมมติฐานที่ 1.3 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาเป็นปวช./ปวส.มีความถี่ในการรับชมรายการมากที่สุด และผู้ชมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน เนื่องจากรูปแบบรายการนำเสนอในรูปแบบที่ง่ายต่อการเข้าใจ ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างทุกระดับการศึกษามีพฤติกรรมการรับชมรายการไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน นักศึกษามีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพมากที่สุดและมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ว่างงาน/กำลังหางาน รับจ้าง/งานบริการและประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระและกลุ่มตัวอย่างที่ที่อาชีพ แม่บ้านมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระและว่างงาน ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีพฤติกรรมการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ส่วนประเด็นของระยะเวลาในการเปิดรับรายการนั้นพบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนนี้จะเห็นได้ว่ามีความขัดแย้งกัน คือ ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีความถี่ในการรับชมรายการคลับสุขภาพแตกต่างกันแต่มีระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันเกิดจากการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความถี่และระยะเวลาในการรับชมมีทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับแนวความคิดทางด้านประชากรศาสตร์ นั้นหมายถึงพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นมาด้วยปัจจัยภายนอกหลายอย่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่หลากหลายและแตกต่างกัน เช่น งานวิจัยของ ยุกต เบ็ญจรงค์กิจ

ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างเพศ ซึ่งเสนอว่าระยะเวลาในการเปิดขม้นั้นเพศหญิงสูงกว่าเพศชาย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกหลายเรื่อง que แสดงให้เห็นว่าเพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันทั้งทางด้านความคิด ความเชื่อ เจตคติและค่านิยม

สมมติฐานที่ 2 ผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีเพศต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน โดยพบว่าเพศหญิงมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพมากกว่าเพศชาย เนื่องจากรายการเน้นการให้ความสำคัญต่อเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จึงทำให้เพศหญิงมีความพึงพอใจและสามารถนำไปใช้ได้มากกว่าเพศชาย ถึงแม้ว่าจะมีระยะเวลาในการรับชมที่ไม่แตกต่างกันแต่ความเหมาะสมของเนื้อหารายการอาจจะเป็นตัวช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจให้กับเพศหญิง

สมมติฐานที่ 2.2 ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอายุต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีอาชีพต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่าง

สมมติฐานที่ 2.5 ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพแตกต่างกัน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ชมที่มีรายได้ต่างกันมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพไม่แตกต่างกัน

โดยภาพรวมสำหรับการศึกษาเรื่องลักษณะทางประชากรศาสตร์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากรายการคลับสุขภาพ การวิจัยครั้งนี้พบความแตกต่างกันในหลายด้านยกเว้นเรื่องของรายได้ ซึ่งลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันทำให้บุคคลมีการใช้ประโยชน์จากรายการคลับสุขภาพ ดังทฤษฎีกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ของ

Defluer และ Dannis (2002) ที่เสนอว่า สังคมมีโครงสร้างที่ซับซ้อนโดยมีพื้นฐานและปัจจัยหลายอย่าง เช่น รายได้ การศึกษา อาชีพ เป็นต้น ซึ่งความแตกต่างของปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อพฤติกรรมการสื่อสาร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โรบินสัน (Robinson) ปี 1972 ที่เสนอว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อและระดับความรู้ทางด้านข้อมูลข่าวสารของบุคคล โดยคนที่มีการศึกษาต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อและนำข่าวสารที่ได้ไปใช้ประโยชน์แตกต่างกัน อีกทั้งแม็คเคลล ปี 1994 อธิบายความต้องการของผู้รับสารจากสื่อมวลชนที่หลากหลายทำให้ผู้รับสารมีทางเลือกมากยิ่งขึ้นในการใช้เพิ่มแง่มุมต่าง ๆ ให้คำอธิบายนี้ โดยเสนอว่าสภาพฐานะทางสังคมและการจัดการด้านจิตวิทยาของแต่ละบุคคล เป็นตัวกำหนดให้เกิดลักษณะนิสัยในการบริโภคสื่อและความเชื่อ ความคาดหวังในผลตอบแทนที่จะได้รับจากสื่อ อาจรวมถึงการประยุกต์ประสบการณ์ในด้านอื่น ๆ และการใช้ชีวิตในสังคมด้วยซึ่งเป็นความหลากหลายของความต้องการแต่ละบุคคล และสามารถนำมาใช้ช่วยในการอธิบายการบริโภคสื่อที่หลากหลายเพื่อความพึงพอใจที่ต่างกัน ดังนั้นลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันจะทำให้การใช้ประโยชน์จากรายการคลื่นสุขภาพแตกต่างกันได้ แม้อาจจะไม่ครอบคลุมทุกลักษณะทางประชากรศาสตร์บางอย่างที่ในบางครั้งอาจจะไม่แตกต่างกัน ที่อาจเกิดจากภาวการณ์ในขณะนั้นหรือโครงสร้างทางสังคมที่ซับซ้อน

สำหรับทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ แม็คคอมส์และเบคเกอร์ กล่าวว่า : คำว่าการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ มีความสัมพันธ์กัน ในแง่ที่ว่า ประโยชน์สามารถนำไปสู่ความพึงพอใจและความพึงพอใจก็อาจได้รับประโยชน์

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ "คลื่นสุขภาพ" ต้องการข้อมูลข่าวสารที่สามารถทำให้ผู้รับรู้เท่าทันเหตุการณ์เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง อาทิเช่น ผู้รับสารต้องการทราบข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็วทางด้านสุขภาพอนามัย , ผู้รับสารต้องการทราบวิธีการป้องกันตนเองจากโรคต่าง ๆ ได้ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการต้องการรับรู้เหตุการณ์เกี่ยวกับรายการเพื่อสุขภาพในระดับสูง

2. เพื่อต้องการคำแนะนำ (Guidance) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ "คลื่นสุขภาพ" ต้องการคำแนะนำความรู้ในการดูแลสุขภาพในระดับสูงในด้านต่าง ๆ จากผู้เชี่ยวชาญ หรือ คำแนะนำจากแพทย์ เพื่อต้องการนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุด

3. เพื่อความตื่นเต้น (Excitement) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ "คลื่นสุขภาพ" ต้องการความตื่นเต้นในเรื่องการตระหนักถึงภัยของโรคร้ายต่าง ๆ ที่สามารถเกิดขึ้น

ได้ถ้าไม่มีการป้องกัน เพราะฉะนั้นในการชมรายการเพื่อสุขภาพสามารถก่อให้เกิดการตื่นตัวในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง

4. เพื่อเสริมความคิดเห็น (Reinforcement) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “คลับสุขภาพ” ต้องการเสริมความคิดเห็นในระดับสูงเรื่องของการดูแลสุขภาพที่ก้าวหน้า อาทิเช่น การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการแพทย์

5. เพื่อนำเอาไปใช้ในการสนทนา (Anticipated Communication) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “คลับสุขภาพ” ต้องการนำข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับบุคคลอื่น ๆ และภายในครอบครัว ได้ ในเรื่องของการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง หรือ วิธีการดูแลสุขภาพเมื่อเกิดโรคมัยไข้เจ็บได้

6. เพื่อความบันเทิง (Entertainment) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “คลับสุขภาพ” ผู้รับสารสามารถได้รับความบันเทิงสอดแทรกไปกับเนื้อหาสาระในการดูแลสุขภาพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่าผู้รับสารสามารถได้รับความเพลิดเพลินผ่อนคลายความเครียดเนื่องจากรายการสุขภาพในปัจจุบัน มีการนำเสนอรูปแบบรายการที่ทันสมัย ก่อให้เกิดความน่าสนใจในการรับชมรายการเหมือนกับการรับชมรายการเพื่อความบันเทิงแต่ก็สามารถได้รับความรู้ไปพร้อม ๆ กัน

ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร (Information Exposure Theory) โจเซฟ ที แคลปเปอร์ ได้กล่าวว่า กระบวนการเลือกกับข่าวสารหรือเปิดรับข่าวสารเปรียบเสมือนเครื่องกรองข่าวสารในการรับรู้มนุษย์ ซึ่งประกอบด้วยกรกลั่นกรอง 4 ขั้นตอนตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเลือกเปิดรับ (Selective Exposure) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “คลับสุขภาพ” มีการเลือกการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อตนเองในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เช่น จากการวิจัยผู้รับสารเลือกเปิดรับสื่อจากสื่อโทรทัศน์ (ในกรณีศึกษารายการ “คลับสุขภาพ”) พบว่า ผู้รับสารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอยู่ในวัยกลางคนมีการเลือกเปิดรับรายการเกี่ยวกับสุขภาพเป็นจำนวนมาก

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “คลับสุขภาพ” มีความสนใจรายการเกี่ยวกับสุขภาพในระดับสูง เนื่องจากเป็นวัยที่มีผลกระทบต่อสุขภาพทำให้เกิดความต้องการข้อมูลเพื่อเป็นการป้องกันกร

เกิดปัญหาเรื่องสุขภาพในอนาคต อาทิเช่น การเลือกรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ (ชีวิต) ความก้าวหน้าทางการแพทย์ แนะนำวิธีการประกอบอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ เป็นต้น

3. การเลือกเปิดรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and interpretation) ผลการวิจัยพบว่าผู้รับรายการเพื่อสุขภาพรายการ “ คลับสุขภาพ “ เลือกตีความหมายตามความต้องการ ความคาดหวัง สภาวะร่างกาย และสภาวะทางอารมณ์จิตใจ เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการเพื่อประโยชน์ และความพึงพอใจ ในระดับสูงเนื่องมาจากเนื้อหารายการสามารถสนองตามความต้องการของผู้รับสารได้เป็นอย่างดี เนื่องมาจากรูปแบบรายการเป็นการนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องของสุขภาพร่างกาย และสภาวะทางจิตใจ อาทิเช่น วิธีการทำให้ผู้รับสาร

4. การเลือกจดจำ (Selective retention)

สำหรับทฤษฎีทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Differences Theory) ของ Joseph Klapper สามารถนำมาประกอบในความแตกต่างของการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจได้ด้วย เนื่องจาก แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ คือ บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านบุคลิกภาพและสภาพจิตวิทยาความแตกต่างกันดังกล่าวนี้เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้แตกต่างกัน และบุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันจะได้รับการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่ต่างต่าง การเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่ต่างต่างนี้ทำให้บุคคลมีทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อและบุคลิกภาพที่ต่างต่างกัน ส่วนภูมิหลังในการเปิดรับสื่อส่วนนี้นับว่าเป็นส่วนสำคัญในการสื่อสารและมักเป็นตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาเพื่อติดตามผลการเปิดรับสื่อที่ต่างต่างอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากนิสัยการเปิดรับสื่อที่ไม่เหมือนกันเกิดจากคุณสมบัติของผู้รับสารและปัจจัยทางสังคมภายนอกดังนี้ ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้รับสาร ได้แก่ อายุ นักจิตวิทยาพบว่า เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น โอกาสเปลี่ยนใจหรือถูกชักจูงใจน้อยลง นอกจากนี้อายุยังมีอิทธิพลทำให้การเปิดรับสื่อตามความสนใจ เพศ สังคมและวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดบทบาทกิจกรรมที่ต่างต่างกัน ทำให้ความคิด ค่านิยม ทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมความต้องการ ตลอดจนการตัดสินใจยอมรับสิ่งต่าง ๆ ต่างต่างกัน ระดับการศึกษาทำให้บุคคลเกิดความคิด ความต้องการอุดมการณ์ที่ต่างต่างกัน บุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงสนใจข่าวสารเพราะเป็นผู้รับสารที่ดีและมีความรู้กว้างขวางจึงทำให้ความเข้าใจสารได้ดีและลึกซึ้งกว่า อาชีพ อาชีพที่ต่างต่างก็มีแนวคิด เจตคติ อุดมการณ์ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่เหมือนกันเพราะอาชีพเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดรูปแบบของเวลาและสถานที่ทำให้มีผลต่อการรับสื่อของแต่ละบุคคลด้วย รายได้ เป็นปัจจัยกำหนดความเป็นอยู่ ความต้องการ ความคิดเห็นตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ดังนั้นบุคคลที่มีรายได้สูง เป็น

ปัจจัยสนับสนุนให้คนเปิดรับสื่อได้หลากหลายประเภทกว่าบุคคลที่มีรายได้ต่ำ ภูมิฐานะที่อยู่อาศัยจะเกี่ยวข้องกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ การเมืองและวัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้บุคคลที่อยู่ในพื้นที่แตกต่างกันมีเจตคติพฤติกรรมที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 พฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชม

สมมติฐานที่ 3.1 ความถี่ในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชม ผลการวิจัย พบว่า ความถี่ในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากรายการ “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชมในทางบวก

สมมติฐานที่ 3.2 ระยะเวลาในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชม ผลการวิจัย พบว่า ระยะเวลาในการเปิดรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชมในทางบวก

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการรับชม “รายการคลับสุขภาพ” มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชม นั้นพบว่าทั้งความถี่และระยะเวลาในการรับชมรายการคลับสุขภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชม นั่นคือ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีความถี่และระยะเวลาในการรับชมมากจะมีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจาก “รายการคลับสุขภาพ” ของผู้ชมสูง เนื่องจาก ความถี่และระยะเวลาที่พอเหมาะจะทำให้ผู้ชมมีเวลาในการคิดพิจารณาเนื้อหาของรายการและสามารถนำเอาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้มากขึ้น ในงานวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการรับชมรายการมากกว่า 10 เดือนขึ้นไปและมีความถี่ในการชมรายการประมาณ 4 ครั้งต่อเดือนซึ่งนับได้ว่าอยู่ในระดับที่สูงมาก จากงานวิจัยของ Merrill และ Lowenstein³ (1971, อ้างถึงใน ชวรัตน์ เชิดชัย, 2527) ที่ได้เสนอว่าผู้รับสารแต่ละคนจะต้องมีการเลือกรับสื่อที่แตกต่างกันออกไปจากสาเหตุของการเลือกใช้สื่อตามการใช้สอยของตนเอง ต้องการแสวงหาและใช้ข่าวสารให้เกิดประโยชน์กับตนเองให้มากที่สุด

³ ชวรัตน์ เชิดชัย, *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสื่อสารมวลชน*, (กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544), น. 44.

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้นและควรมีการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์แตกต่างจากผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ เพิ่มเติมและเป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างผู้ชมในกรุงเทพมหานครและผู้ชมในต่างจังหวัด
2. ควรมีการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพให้มากขึ้นเพื่อรายละเอียดและข้อมูลที่แท้จริงได้มากขึ้น พร้อมทั้งเพิ่มวิธีการวัดให้หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสนทนาหรือการเลือกใช้เครื่องมืออื่น ๆ ประกอบการวิจัย
3. ควรเพิ่มตัวแปรในการศึกษาให้มากขึ้นเพื่อสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงและสามารถนำไปพัฒนาต่อเนื่องในงานวิจัยต่อไป